

För alla läkare **Läkarutbildningen – så upplevs den**

Grundutbildningsenkäten 2023

**Sveriges
läkarförbund**

Den medicinska professionens organisation

INNEHÅLL

Sammanfattning	4
Det vill Läkarförbundet	5
Inledning	6
Om utbildningen till läkare	7
Om respondenterna	7
Utbildningen upplevs ge goda förutsättningar att arbeta som läkare 10	
Bara 1 av 4 har forskat under studietiden	12
Utbildningen ger dåliga förutsättningar för digital vård	13
Fantastiska och urdåliga handledare	14
Vanligt förekommande sjukdomstillstånd och akuta tillstånd	16
Sämre resultat för förebyggande arbete i årets enkät	17
Kommunikation med patienter svårast för utlandsutbildade	17
Goda förutsättningar att samarbeta och leda	18
God förmåga att söka och värdera kunskap	19
Klar förbättringspotential för förbättringsarbetet	20
God kvalitet på kunskapskontrollerna	17
En acceptabel arbetsbelastning	21
Respektlöst bemötande från handledare förekommer	21
Alltför vanligt med trakasserier och kränkande särbehandling	23
Krävs längre period med studiemedel	26
Nästan alla jobbar som underläkare – hälften utan handledning ...	28
Analys och slutsatser	29
Utlandsutbildade ger sin utbildning ett något lägre helhetsbetyg.....	29
Behövs stärkt kunskap om digitaliseringens möjligheter och begränsningar	29

Behövs ökade ALF-medel för att råda bot på varierande kvalitet på handledningen.....	30
Behövs bättre förutsättningar för forskning.....	30
Fler behöver ges möjlighet att bedriva förbättringsarbete	30
Studiemedelsberättigad tid måste öka när utbildningen blir längre ..	30
Studenterna är nöjda med tempot, men efterfrågar framförhållning .	31
Krävs åtgärder mot kränkningar och trakasserier	31
Metod och datainsamling.....	32
Bilaga 1. Tabellbilaga	33
Bilaga 2. Enkäten	41

Författare:

Stina Jakobsson, utredare

Sara de Haas, utredare

Stockholm, augusti 2023

Sammanfattning

- Svensk läkarutbildning håller hög och jämn kvalitet.
- Nästan alla är väldigt nöjda med sin läkarutbildning. 94 procent tycker att utbildningen gett dem ganska till mycket goda förutsättningar att arbeta som läkare.
- Kvaliteten på den kliniska handledningen är varierande och personberoende. Här finns stor förbättringspotential.
- Endast 6 procent tycker att utbildningen gett dem bra förutsättningar för att diagnostisera och behandla patienter via chatt och 9 procent via videosamtal.
- 1 av 4 har forskat under studietiden och 7 av 10 tycker att läkarutbildningen har gett dem ganska till mycket goda förutsättningar för att bedriva forskning
- 7 av 10 tycker att arbetsbelastningen varit acceptabel under studietiden.
- Bara hälften tycker att de fått goda förutsättningar till att bedriva förbättringsarbete i sjukvården.
- Utlandsutbildade uppger att de fått sämre förutsättningar att kommunicera och förmedla information, jämfört med de som studerat i Sverige.
- Fler än var tredje läkarstudent hade inte studiemedel så det räckte för hela studietiden.
- Bland dem som inte hade studiemedel så det räckte var 6 av 10 stressade eller oroliga över ekonomin under studietiden.
- Kränkande särbehandling och trakasserier är alltför vanligt under studietiden. 14 procent har blivit utsatta för kränkande särbehandling och 13 procent har utsatts för trakasserier under studietiden.
- Endast 7 av 10 vet var de kan vända sig om de själva eller någon i deras närhet blev utsatt för kränkande särbehandling eller trakasserier under studietiden.
- 9 av 10 har jobbat som underläkare innan läkarlegitimation. Bland utlandsutbildade är det endast 5 av 10 som gjort det.
- Endast runt hälften har haft tillgång till en namngiven handledare under tiden som underläkare innan legitimation.

Det vill Läkarförbundet

- Stärk finansieringen av läkarstudenters kliniska utbildning, genom att utöka de så kallade ALF-medlen. Att handleda studenter och yngre kollegor är ett mycket viktigt uppdrag som det måste finnas tid och resurser för.
- Läkarstudenter måste ha möjlighet till 280 veckor med studiemedel, i stället för dagens 240.
- Alla som arbetar som underläkare innan legitimation ska ha rätt till handledning. Sedan 1 februari 2023 är rätten till handledning reglerad i föreskrift. Nu är det viktigt att arbetsgivare följer lagen.
- Universitetens riktlinjer för kränkande särbehandling och trakasserier måste bli kända för alla läkarstudenter.

Kort om grundutbildningsenkäten

- En webbenkät skickades till alla medlemmar i Läkarförbundet som tagit examen någon gång mellan 1 september 2020 och 30 april 2023.
- Datainsamlingen pågick 8–23 maj år 2023.
- 881 personer svarade på enkäten.
- Svarsfrekvensen var 37 procent.

Inledning

Läkarförbundet har gjort återkommande granskningar av kvaliteten på läkarutbildningen i tio års tid. Den första grundutbildningsenkäten genomfördes år 2013. Därefter har undersökningen genomförts år 2014, 2016, 2018 och 2020. Grundutbildningsenkäten besvaras av medlemmar i Läkarförbundet som nyligen tagit sin läkarexamen. Syftet med 2023 års undersökning är – precis som med tidigare undersökningar – att granska kvaliteten på läkarnas grundutbildning för att lyfta potentiella utvecklingsområden. Ett annat syfte är att lyfta läkarstudenters villkor och förutsättningar på arbetsmarknaden. I årets enkät har nya frågor lagts till om bland annat arbetsbelastning, stress, studiemedel samt kränkande särbehandling och trakasserier. Vi har även ställt frågor om arbete som underläkare, under och efter studietiden.

Nytt för i år är att också de medlemmar som tagit examen från ett universitet i utlandet har inkluderats i analysen. Även om det inte går att dra några slutsatser om kvaliteten på utbildningar i andra länder utifrån dessa svar, så kan de ge värdefull kunskap om utlandsutbildades förutsättningar att arbeta som läkare i Sverige. Merparten av såväl de svenskutbildade som utlandsutbildade läkarna arbetar eller kommer att arbeta inom svensk sjukvård, och det är oerhört viktigt att vi får kännedom om vilka förutsättningar nyexaminerade läkare – svenskutbildade som utlandsutbildade – upplever sig ha att utöva läkaryrket.

Samtliga citat som finns i denna rapport är de svarandes egna vittnesmål av sina upplevelser under studietiden. Några av citaten är delvis omformulerade (men med bibehållen innebörd) för att skydda respondenternas identitet och integritet.

Om utbildningen till läkare

Läkarstudenter som påbörjat sina studier innan halvårsskiftet år 2021 går ett läkarprogram som omfattar 330 högskolepoäng (5,5 år) och leder fram till läkarexamen. Antagning sker höst och vår vid universiteten i Göteborg, Linköping, Lund, Umeå, Uppsala, Örebro och vid Karolinska Institutet i Stockholm. De övergripande nationella examensmålen för läkarnas grundutbildning regleras i högskoleförordningen, men respektive lärosäte bestämmer själva över utbildningens utformning och innehåll.

Höstterminen 2021 började den nya läkarutbildningen med en helt ny examensmålbeskrivning. De första studenter från det nya läkarprogrammet har med andra ord ännu inte tagit examen, och omfattas alltså inte av den här undersökningen.

Förutom de svenska läkarprogrammen så har det sedan många år tillbaka varit vanligt att svenskar studerar till läkare i andra länder inom EU. Det är framförallt ett antal länder i Östeuropa som dominerar. I merparten av dessa länder är läkarutbildningen sexårig och legitimeringsgrundande, med Polen som ett undantag.¹

Om respondenterna

Av de som svarat på enkäten är 64 procent kvinnor och 36 procent män. De flesta respondenter (63 procent) är mellan 25 och 29 år. Medelåldern bland de svarande är knappt 30 år. Respondenterna har angett år och månad då de tog examen. 16 procent av de svarande tog examen under 2023, 33 procent under 2022 och 47 procent under 2021 medan ett fåtal tog sin examen 2020 eller tidigare. Flest svarande hade sin examen från Karolinska Institutet (132 personer), medan Örebro har lägst antal respondenter (68).

Av de 98 personer som studerat vid ett universitet utanför Sverige uppger den stora merparten att de studerat vid olika universitet i östra Europa, i länder där det ges läkarutbildning på engelska till internationella studenter. Vanligaste landet är Polen (20 svarande), följt av Lettland (18 svarande) och Bulgarien (10 svarande). Därutöver finns svarande som studerat i Rumänien, Ungern och Tjeckien. Endast ett fåtal uppger att de studerat i länder utanför EU och Europa.

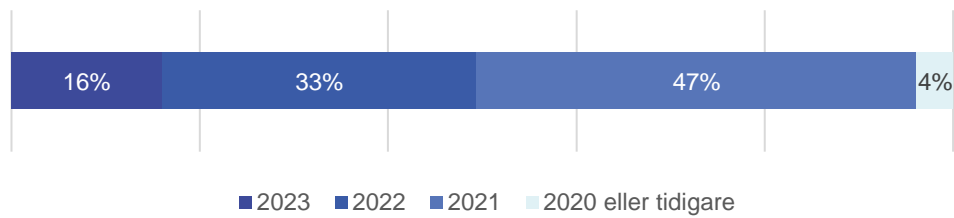
Totalt 7 procent av alla svarande uppger att de bytt studieort under utbildningens gång. Av dem som bytt studieort har 37 procent påbörjat studierna utomlands, medan resterande 63 procent bytt från ett annat svenskt universitet.

¹ Efter studier i Polen krävs motsvarande AT.

Antal svarande per universitet

Göteborgs universitet	Karolinska Institutet	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
128	132	97	123	126	109	68	98

Andel svarande per examensår

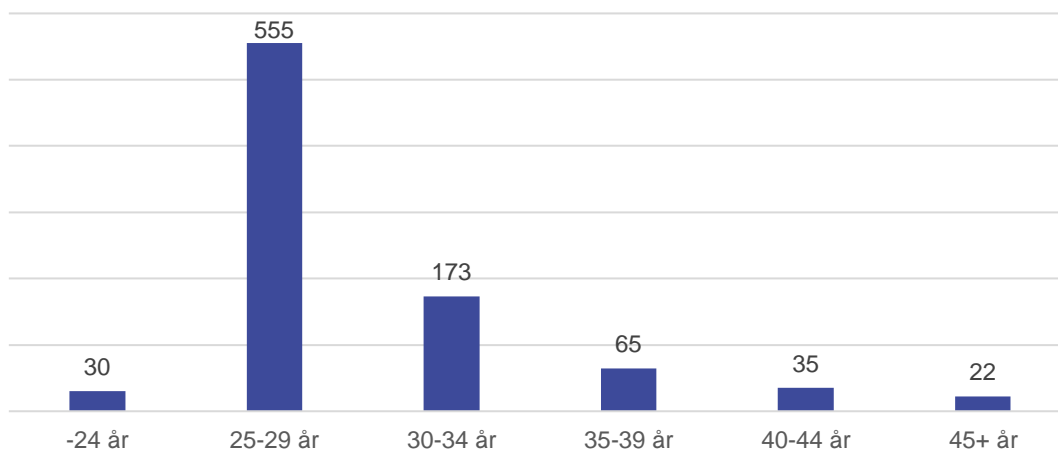

Om enkätfrågorna

De flesta frågor i enkäten besvaras på en sexgradig skala. Beroende på hur frågan är formulerad betyder antingen 1 "I mycket låg grad" och 6 "I mycket hög grad", eller så innebär 1 "Mycket låg kvalitet" och 6 "Mycket hög kvalitet" eller 1 "Stämmer inte alls" och 6 "Stämmer helt och hållet". På frågan om hur nära utbildningen kommer en perfekt utbildning, innebär svarsalternativ 1 "Mycket långt ifrån" och 6 "Kan inte komma närmare". Hur alla frågor och svarsalternativ är formulerade framgår av enkäten i bilaga.

För varje fråga har medelvärden beräknats. Dessa framgår av tabellbilagan. För varje fråga har också svaren delats in i två grupper: de som svarat 1, 2 eller 3 å ena sidan, och de som svarat 4, 5 eller 6 å andra sidan. Svaren 4, 5 eller 6 på den sexgradiga skalan har tolkats som positiva svar. Beroende på hur frågan är formulerad omnämns svaren 4, 5 och 6 tillsammans som antingen "ganska till mycket goda förutsättningar", "ganska till mycket hög kvalitet", "i ganska till mycket hög grad" eller "instämmer i ganska till mycket stor utsträckning". En sammanställning av dessa andelar finns också i tabellbilagan.

Antal svarande per åldersklass

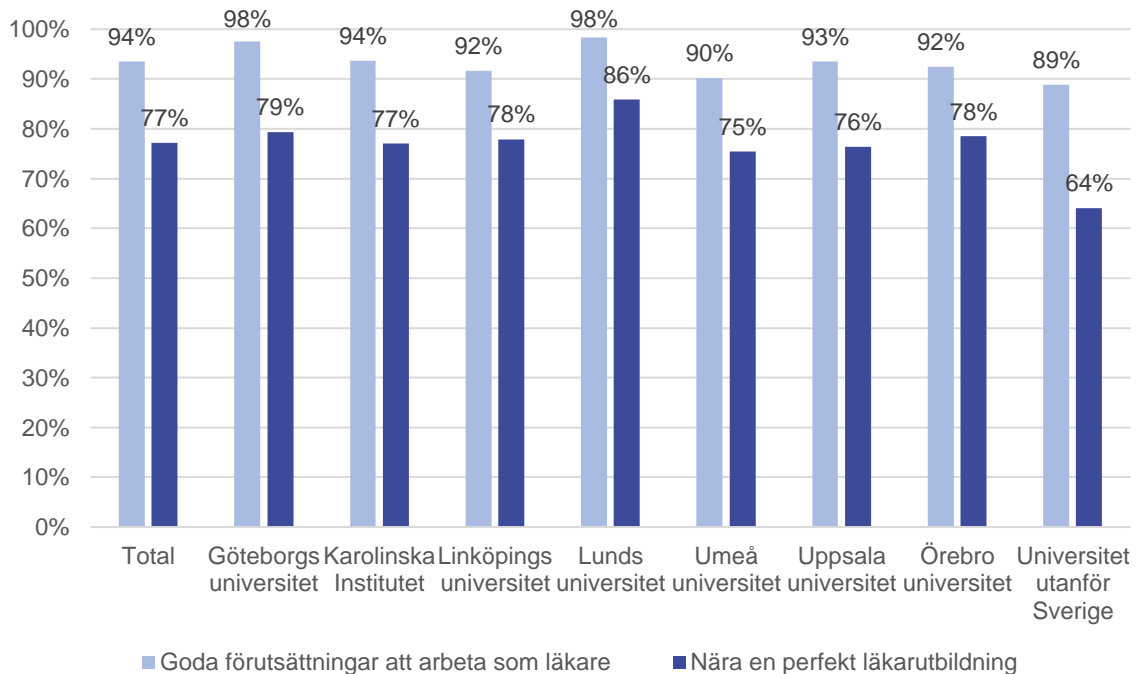
Utbildningen upplevs ge goda förutsättningar att arbeta som läkare

Två av frågorna i enkäten är av övergripande karaktär. Den första handlar om huruvida läkarutbildningen har gett respondenten goda förutsättningar att arbeta som läkare. Svaren på den frågan visar att så gott som alla svarande är nöjda med sin läkarutbildning. Hela 94 procent tycker att utbildningen har gett dem ganska till mycket goda förutsättningar att arbeta som läkare. Allra nöjdast är de som studerat i Lund och i Göteborg, där andelen är 98 procent. Lägst är andelen bland utlandsutbildade (89 procent) samt bland dem som studerat i Umeå (90 procent).

Respondenterna fick även ange hur nära deras utbildning varit en perfekt läkarutbildning. Totalt sett är det 77 procent som uppger något av de tre positiva svarsalternativen. Även för denna fråga var det störst andel som gav positiva svar i Lund: där uppgav 86 procent något av de tre positiva svarsalternativen. Bland utlandsutbildade är andelen positiva svar lägst: i denna grupp är det 64 procent som svarar något av de tre positiva svarsalternativen.

Tillsammans ger dessa två frågor med andra ord en bild av att nöjdheten med utbildningens kvalitet som helhet, och de förutsättningar den gett för att arbeta som läkare, är hög. Allra högst är nöjdheten bland dem som studerat i Lund, och lägst bland dem som studerat utomlands.

Andel positiva svar per universitet

"I vilken grad tycker du sammantaget att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att arbeta som läkare?" på en skala från 1–6 där 1 "I mycket låg grad" och 6 "I mycket hög grad". Andel som svarat 4, 5 eller 6.

"Föreställ dig den perfekta läkarutbildningen i alla avseenden. Ange hur långt ifrån eller hur nära denna perfekta utbildning du tycker att din läkarutbildning låg" på en skala från 1–6 där 1 "Mycket långt ifrån" och 6 "Kan inte komma närmare". Andel som svarat 4, 5 eller 6.

1 av 4 har forskat under studietiden

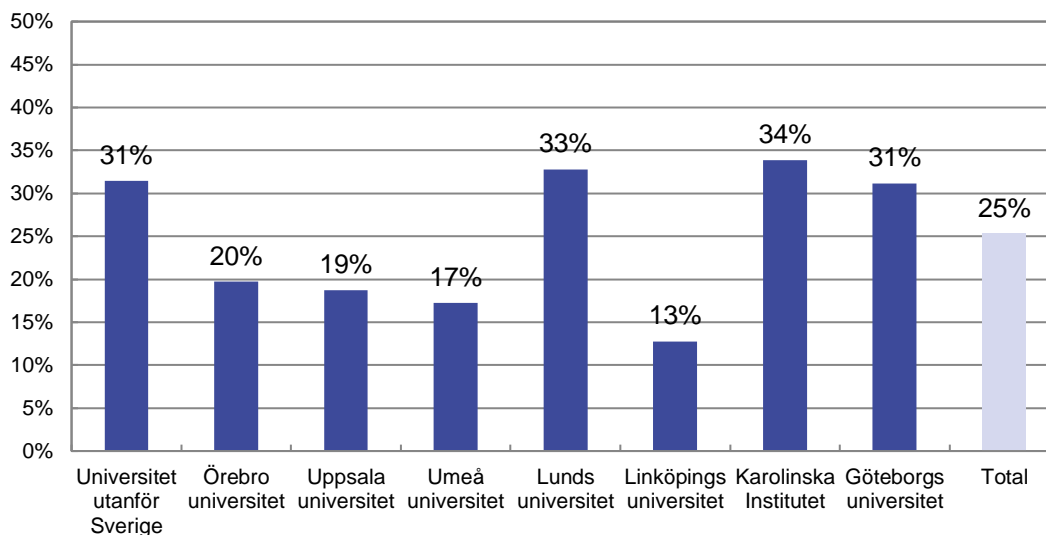
Forskande läkare är centrala för att utveckla vården. Det är i samspelet mellan klinisk verksamhet och forskning som idéer om förbättringar väcks och nya resultat kan prövas och få användning. Därför behövs fler forskande läkare.

Det är mycket viktigt att grundutbildningen ger de blivande läkarna en bra grund för att kunna bedriva forskning. Det är också önskvärt om studenter redan under studietiden ges möjlighet att delta i forskning och att deras intresse för att forska väcks. Ett självständigt arbete ingår alltid i läkarprogrammet, men utöver det är det ibland möjligt att som läkarstudent exempelvis delta i forskningsprojekt under sommarmånaderna eller vid sidan av studierna. En av fyra respondenter uppger att de har forskat under utbildningstiden. Lägst är andelen vid Linköpings universitet, där endast 13 procent uppger att de forskat. Högst är andelen på Karolinska institutet, där 34 procent uppger att de har forskat under studietiden. Detta kan jämföras med läkarkåren i stort, där 29 procent forskar, enligt Läkarförbundet och SYLF:s forskningsrapport.²

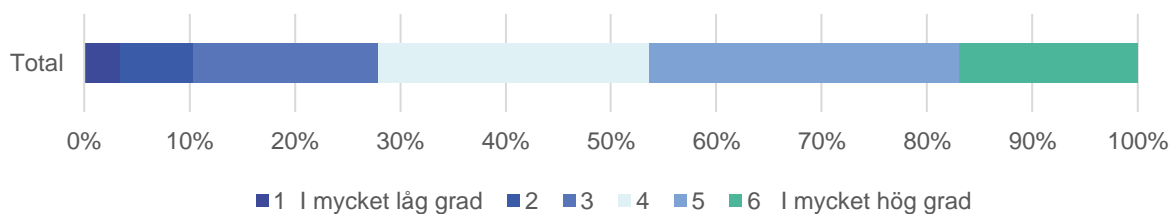
De flesta tycker att läkarutbildningen gett dem goda förutsättningar för att bedriva forskning. 7 av 10 svarar att läkarutbildningen har gett dem ganska till mycket goda förutsättningar att bedriva forskning. Tyvärr finns det tecken på en nedåtgående trend här, där årets resultat är det sämsta under de år som enkäten genomförts (se Tabell 5, Bilaga 1).

² Läkarförbundet och SYLF (2022): Forskande läkares villkor.

Andel som svarat ja på frågan ”Har du forskat under utbildningstiden? (Utöver det självständiga arbetet som ingår i läkarprogrammet).”

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att bedriva forskning?

Utbildningen ger dåliga förutsättningar för digital vård

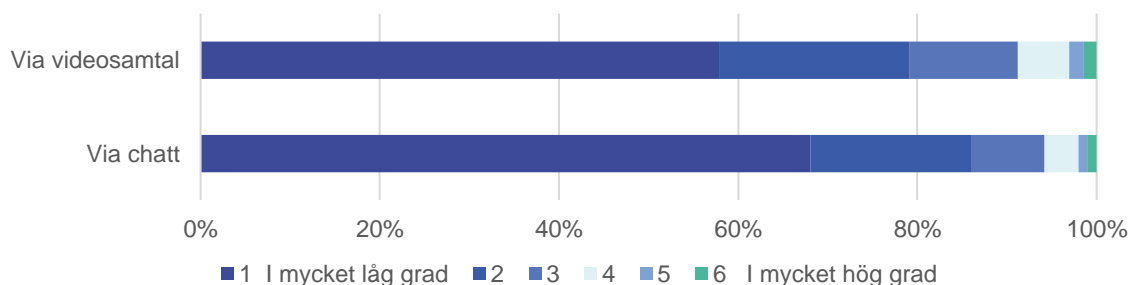
Nytt för årets enkät är att den ställer frågor om e-hälsa. Respondenterna har svarat på hur goda förutsättningar utbildningen gett dem vad gäller att diagnosticera och behandla patienter via chatt respektive videosamtal. Endast 6 procent uppger att de fått ganska till mycket goda förutsättningar att diagnosticera och behandla patienter via chatt, medan 9 procent uppger detsamma för videosamtal. Sammantaget anser alltså de före detta studenterna att utbildningen gjort dem dåligt rustade för digital vård i form av chatt och videosamtal.

En kartläggning som Läkarförbundet gjorde under våren 2023 visar att tre av de sju lärosätena hade någon typ av obligatoriska kurser eller moment om e-hälsa i den 5,5-åriga

grundutbildningen: Lund, Örebro och Uppsala. Övriga fyra lärosäten uppgav att de inte hade några obligatoriska kurser eller moment om e-hälsa. Däremot var det tre lärosäten som uppgav att det fanns valbara kurser som berörde ämnet: Lund, Linköping och KI.

För den nya sexåriga utbildningen framgår det tydligare av examensmålen att kunskaper om e-hälsa behövs. Därför arbetar samtliga lärosäten med att stärka undervisningen inom e-hälsa på framförallt det nya sexåriga programmet.

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att diagnostisera och behandla patienter:

Fantastiska och urdåliga handledare

VIL och VFU

En stor del av utbildningen på läkarprogrammet består av verksamhetsintegrerat lärande (VIL). VIL är ett samlingsbegrepp för de inslag som bygger på samverkan mellan universitetet och arbetslivet, det vill säga sjukvården. VIL kan ske genom exempelvis verksamhetsförlagd utbildning (VFU), studiebesök, auskultation, eller fältstudier inom hela hälso- och sjukvården från primärvård till specialistvård på universitetssjukhus. VFU utgör en stor och viktig del av utbildningen till läkare. En bra handledning under VFU är en viktig komponent för att studenten ska kunna utveckla sin professionella yrkeskompetens.

I årets enkät är det 4 av 5 svarande som ger handledningens kvalitet ett ganska till mycket gott betyg. Det är dock få som ger ett riktigt högt betyg: vanligast är att svara 4 på den sexgradiga skalan. Kvaliteten på handledning är en fråga som visat sig svår att fånga på ett bra sätt i en enkät. Under den 5,5 år långa utbildningen till läkare hinner studenterna träffa ett mycket stort antal olika handledare och det är ofta svårt för de före detta studenterna att uttala sig om handledningen generellt.

I de öppna svaren där respondenterna fått lämna kommentarer om handledningen är det två ord som återkommer: "varierande" och "personberoende". Just ordet "varierande" förekommer hela 54 gånger i de totalt 138 öppna svaren. De nyexaminerade läkarna vittnar om erfarenheter av såväl handledning av mycket hög kvalitet och om handledare som visat ett stort ointresse för sitt uppdrag som handledare. Så här låter två typiska kommentarer angående handledningen:

"Många fantastiska och flera urdåliga [handledare]"

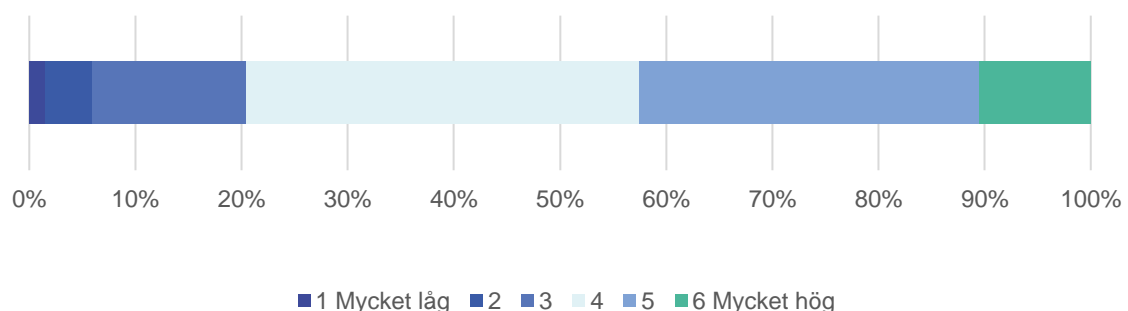
"Allt från fantastiska handledare som inspirerat till lärande och utveckling mm, till ointresserade handledare som gärna får dagen överstökad."

Ett problem som lyfts är att det saknas förutsättningar att vara en bra handledare:

"Klinikerna får inte möjlighet att ha tid att vara bra handledare. Det hörde mer till vanligheterna att ingen visste att man skulle komma dit för praktik."

I 2020 års enkät ställdes frågan om handledningens kvalitet på ett annorlunda sätt. Då fick respondenterna svara på hur stor andel av handledningen som varit av hög kvalitet, tillräcklig kvalitet respektive otillräcklig kvalitet. Respondenterna i den enkäten uppgav då att omkring 40 procent av handledningen varit av hög kvalitet, 20 procent av tillräcklig kvalitet medan 20 procent varit av otillräcklig kvalitet. Detta stämmer väl överens med den bild som framkommer i årets enkät. Handledningen är ofta bra – men alldeles för ofta brister den. Sammantaget kan det konstateras att handledningen och kvaliteten på den är ett tydligt förbättringsområde för läkarutbildningen.

Hur bedömer du sammantaget kvaliteten på den kliniska handledningen under läkarutbildningen?

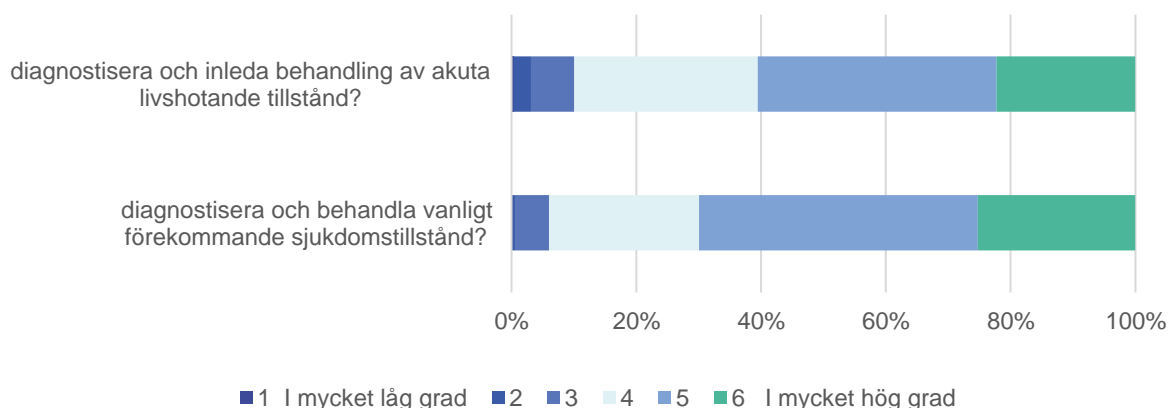
Vanligt förekommande sjukdomstillstånd och akuta tillstånd

Enligt examensordningens mål ska läkaren "visa fördjupad förmåga att självständigt diagnostisera de vanligaste sjukdomstillstånden hos patienter och i samverkan med patienten behandla dessa". I enkäten har respondenterna fått svara på frågan om de tycker att läkarutbildningen har gett dem goda förutsättningar att diagnosticera och behandla vanligt förekommande sjukdomstillstånd. Här är de nyexaminerade läkarna väldigt nöjda, överlag. Sammantaget uppger hela 94 procent av de svarande att de i ganska till mycket hög grad fått förutsättningar för att diagnosticera och behandla vanligt förekommande sjukdomstillstånd. Det är inga större skillnader mellan de olika universiteterna, vad gäller den här frågan.

Vad gäller att diagnosticera och behandla *akuta livshotande tillstånd* är det 90 procent som svarar att utbildningen gett dem ganska till mycket goda förutsättningar att behandla sådana. I Umeå och bland de utlandsutbildade är andelen lägst: bland dem är det bara 8 av 10 tycker de har fått goda förutsättningar att hantera akuta livshotande tillstånd. Högst är andelen i Lund, där hela 98 procent tycker att de har fått goda förutsättningar.

Glädjande nog kan det ses att resultaten höjts i bägge dessa frågor, sedan frågorna ställdes för första gången år 2013 (se Tabell 1, 6 och 7 i Bilaga 1).

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att:

Sämre resultat för förebyggande arbete i årets enkät

Totalt 7 av 10 anser att läkarprogrammet i hög grad gett dem förutsättningar att initiera och genomföra hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete. Det är en lägre andel än det var både år 2018 och 2020, då ungefär 8 av 10 tyckte att de fått goda förutsättningar (se tabell 1 i Bilaga 1). På Uppsala universitet är det endast 5 av 10 som tycker de fått goda förutsättningar för att arbeta förebyggande. Högst är andelen bland de som studerat i Linköping och Örebro: där är det nästan 8 av 10 som anser att de har fått ganska till mycket goda förutsättningar att initiera och genomföra hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete (se Tabell 8 i Bilaga 1). Att som läkare kunna arbeta just hälsofrämjande och förebyggande ingår i examensmålen för läkarprogrammet.³

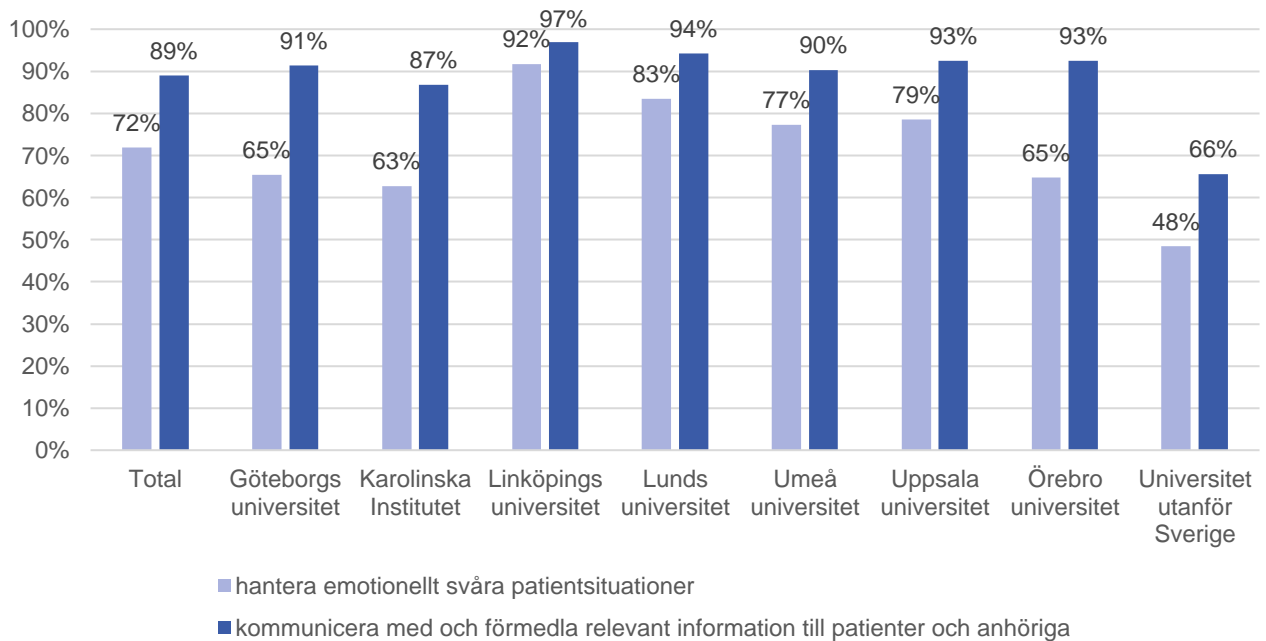
Kommunikation med patienter svårast för utlandsutbildade

Två av frågorna i enkäten handlar om förutsättningarna att bemöta patienter. En fråga handlar om hur bra förutsättningar man tycker att man fått att hantera emotionellt svåra patientsituationer. Den andra handlar om förutsättningar att kommunicera och förmedla relevant information till patienter och anhöriga. 7 av 10 tycker att de fått ganska till mycket goda förutsättningar att hantera emotionellt svåra patientsituationer, medan 9 av 10 tycker att de fått ganska till mycket bra förutsättningar att kommunicera och förmedla relevant information. Det är inga större förändringar på svaren på dessa frågor över tid. Däremot är det skillnad mellan olika universitet. Av de som studerat i Linköping tycker fler än 9 av 10 att de fått bra förutsättningar för att hantera emotionellt svåra patientsituationer. Utlandsutbildade uppger avsevärt sämre förutsättningar för båda dessa frågor, jämfört med de som utbildat sig i Sverige. Bara hälften av de utlandsutbildade uppger ganska till mycket goda förutsättningar att hantera emotionellt svåra situationer och endast två tredjedelar av dem tycker att de fått ganska till mycket goda förutsättningar att kommunicera och förmedla relevant information (se Tabell 9 och 10 i Bilaga 1).

Att utlandsutbildade som grupp uppger lägre kunskaper kring kommunikation med patienter kan delvis ha språkliga orsaker. Många av de svarande i denna grupp har troligtvis studerat på engelskspråkiga läkarprogram, i länder där befolkningen inte har engelska som modersmål.

³ För läkarexamen ska studenten "visa förmåga att initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete inom hälso- och sjukvården för såväl enskilda som grupper av patienter."

Andel positiva svar per universitet

"I vilken grad tycker du sammantaget att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att hantera emotionellt svåra patientsituationer / kommunicera och förmedla relevant information till patienter och anhöriga?" på en skala från 1–6 där 1 "I mycket låg grad" och 6 "I mycket hög grad". Andel som svarat 4, 5 eller 6.

Relativt goda förutsättningar att samarbeta och leda

Att som läkare ha förmåga att samarbeta med andra yrkesgrupper i vården är mycket viktigt. Därför finns ett examensmål som handlar om förmågan till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper i vården.⁴ Likaså ingår det i läkarrollen att kunna utöva ledarskap. För det finns det dock inget examensmål för den 5,5-åriga läkarutbildningen. Däremot finns det mål om ledarskap i det nya legitimationsgrundande läkarprogrammet.

Totalt sett är det 8 av 10 som tycker de fått goda förutsättningar att samarbeta med andra yrkesgrupper i vårdarbetet. Bäst förutsättningar för samarbete uppger de som studerat vid Linköpings universitet: där uppger nästan alla (95 procent) att de har fått goda förutsättningar till samarbete.

⁴ För läkarexamen ska studenten "visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper såväl inom hälso- och sjukvården som inom vård och omsorg".

Vad gäller förmågan att utöva ett gott ledarskap i vårdarbetet är det 7 av 10 som tycker att de fått ganska till mycket goda förutsättningar. Här är det knappt några skillnader mellan universiteten (se Tabell 12 i Bilaga 1).

God förmåga att söka och värdera kunskap

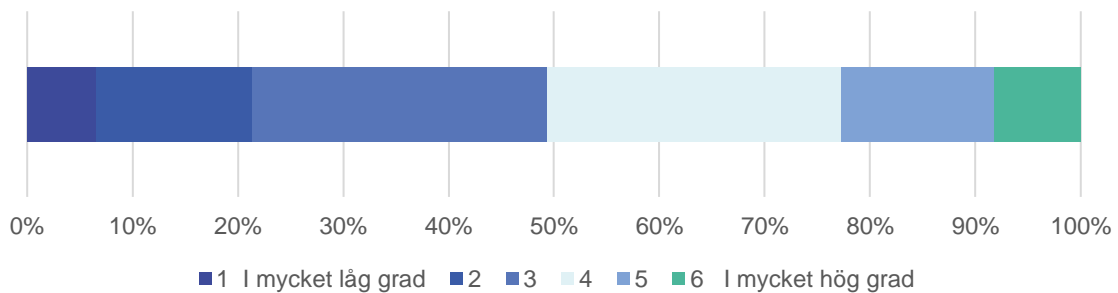
Det finns ett generellt mål för högre utbildning som går ut på att man ska ha "förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå". Det här är något som de nyexaminerade läkarna anser att de fått goda förutsättningar för. Hela 9 av 10 tycker att de fått ganska till mycket goda förutsättningar att söka och kritiskt värdera information. Dessa höga resultat är stabila över tid och det är inga egentliga skillnader mellan lärosätena (se Tabell 1 och 13 i Bilagas 1).

En närliggande fråga i enkäten handlar om förutsättningarna att fortlöpande följa kunskapsutvecklingen inom området. Frågeformuleringen anknyter till examensordningens generella mål "visa förmåga att följa kunskapsutvecklingen" och till läkarutbildningens mål "visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens". Totalt 8 av 10 tycker att de fått goda förutsättningar för att fortlöpande följa kunskapsutvecklingen. Här sticker de utlandsutbildade ut i positiv bemärkelse: bland dem är det något fler – 9 av 10 – som tycker att de har fått ganska till mycket goda förutsättningar för att följa kunskapsutvecklingen (se Tabell 1 och 16 i Bilaga 1).

Klar förbättringspotential för förbättringsarbetet

En fråga i enkäten där resultaten alltid brukar vara relativt låga gäller de före detta studenternas bedömning av vilka förutsättningar de fått att bedriva förbättringsarbete i sjukvården. Frågeformuleringen i enkäten anknyter till ett av målen för läkarutbildningen: att visa fördjupad förmåga att initiera, medverka i och genomföra förbättringsarbete samt utvärdera medicinsk behandlingsverksamhet. Bara hälften av de svarande tycker att de fått ganska till mycket goda förutsättningar till att bedriva förbättringsarbete i sjukvården. Det är en ännu lägre andel än år 2020 och 2018, då två tredjedelar ändå gav ett relativt gott betyg. På den här frågan är det stora skillnader mellan universitetet. Vid Uppsala universitet är det endast 3 av 10 som tycker att de fått ganska till mycket goda förutsättningar att bedriva förbättringsarbete, medan tre fjärdedelar som studerat i Linköping tycker detsamma (se Tabell 14 i Bilaga 1.)

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att bedriva förbättringsarbete inom sjukvården?

God kvalitet på kunskapskontrollerna

Precis som alla högskoleutbildningar innehåller såklart även läkarprogrammet en mängd olika kunskapskontroller. Det kan vara tentor, inlämningsuppgifter, praktiska prov med mera. De allra flesta, 8 av 10, är nöjda med kvaliteten på kunskapskontrollerna. Allra nöjdast är de som studerat utomlands: där är 9 av 10 nöjda med kvaliteten. Under de tio år som enkäten genomförts har den upplevda kvaliteten på kunskapskontrollerna varit genomgående hög. Medelvärdet på den här frågan har höjts en aning för varje år som undersökningen genomförts, men det går inte att säga att det är en statistiskt säkerställd ökning (se Tabell 15 i Bilaga 1).

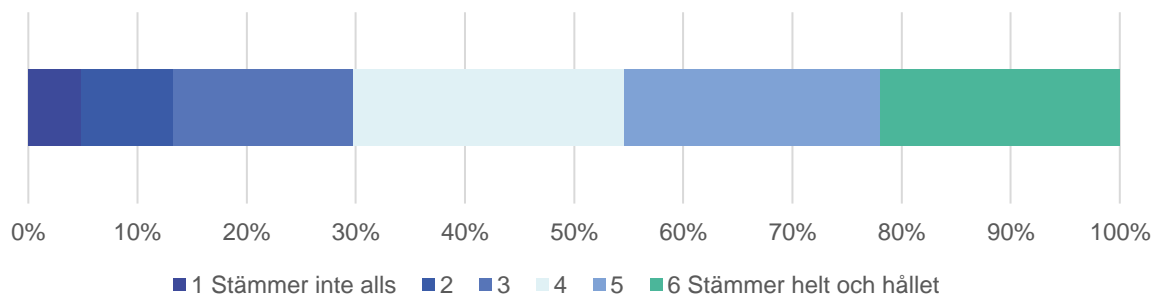
En acceptabel arbetsbelastning

Nytt för årets enkät är en fråga om arbetsbelastningen under studietiden. Trots att läkarutbildningen är känd för att vara tuff och ha ett högt tempo är de flesta ändå relativt nöjda med den arbetsbelastning de haft under studietiden. Totalt 7 av 10 före detta studenter anser att arbetsbelastningen de haft under studietiden varit acceptabel.

En respondent skriver så här om arbetsbelastningen:

”Arbetsbelastningen har varit rimlig, men det har varit stora problem med att få scheman i rimlig tid, vilket har gjort den sociala tillvaron kring studierna svår. Som småbarnsförälder är det besvärligt att inte få schemat mer än en vecka i förväg. Detsamma gäller för möjligheten att arbeta parallellt med läkarprogrammet. Det finns mycket luft i schemat, men det går inte att planera för arbete eftersom informationen om schemat kommer för sent.”

Min arbetsbelastning under studietiden har varit acceptabel

Respektlöst bemötande från handledare förekommer

Sedan tidigare års enkäter vet vi att många studenter vittnar om exempel på olika typer av respektlöst bemötande under studietiden, framförallt från handledare och lärare. Därför har vi i årets enkät ställt frågor om respektfullt bemötande från lärare och handledare respektive av kurskamrater. Glädjande nog uppger i princip alla – hela 96 procent – att de bemötts med respekt av sina kurskamrater. Den andelen är lägre vad gäller lärare och handledare: 87 procent uppger att de behandlats med respekt av lärare och handledare.⁵ Denna andel är avsevärt lägre bland utlandsutbildade: i denna grupp är det bara 58 procent, alltså ungefär 6

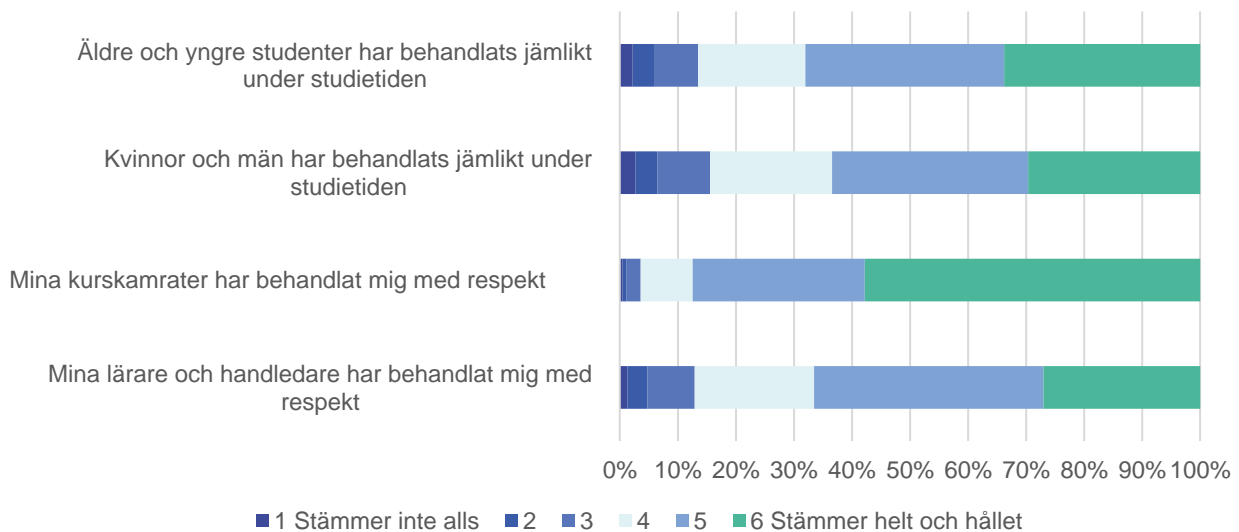
⁵ Svarat 4,5 eller 5 på en skala där 1 = Stämmer inte alls och 6 = Stämmer helt och hållet.

av 10, som tycker att de behandlats med respekt av lärare och handledare. Så här skriver en före detta student:

”Mina lärare behandlade mig respekt men vissa av mina handledare gjorde så att jag grät hela dagen!”

Av tidigare års enkäter framgick att det ibland fanns en koppling mellan bemötandet och studenternas kön, men även i viss mån ålder. Därför har respondenterna av årets enkät fått ta ställning till två påståenden om detta: ”Kvinnor och män har behandlats jämlikt under studietiden” samt ”Äldre och yngre studenter har behandlats jämlikt under studietiden”. Bland de svarande instämmer 84 procent i påståendet om att kvinnor och män behandlats jämlikt, och 87 procent instämmer i att äldre och yngre behandlats jämlikt. De flesta instämmer alltså, men långt ifrån alla. Det är inte några skillnader mellan hur män och kvinnor svarar på dessa båda frågor.

I vilken grad instämmer du i följande påståenden angående din studietid på läkarprogrammet?

Alltför vanligt med trakasserier och kränkande särbehandling

Sedan tidigare års enkäter vet vi att många studenter vittnar om en bitvis hård och tuff jargong under utbildningstiden. Det förekommer tyvärr att lärare, men kanske framförallt vissa handledare under verksamhetsförlagd utbildning (VFU), betar sig på ett kränkande eller på annat sätt respektlöst sätt gentemot studenterna, samt att det ibland förekommer trakasserier av olika slag. I årets enkät har respondenterna därför fått svara på om de blivit utsatta för kränkande särbehandling respektive trakasserier under studietiden. Frågorna har ställts som ja och nej-frågor, och det har getts en förklaring till vad begreppen kränkande särbehandling respektive trakasserier innebär.

Av de svarande är det 14 procent som uppger sig ha blivit utsatta för kränkande särbehandling och 13 procent som uppger att de har utsatts för trakasserier under studietiden. Dessa andelar skiljer sig inte nämnvärt åt mellan de sju svenska lärosätena, men bland de utlandsutbildade är det så många som 3 av 10 (31 procent) som blivit utsatta för kränkande särbehandling och närmare en fjärdedel (23 procent) som utsatts för trakasserier. Det är också skillnader mellan könen: 17 procent av kvinnorna uppger att de utsatts för kränkande särbehandling, medan motsvarande andel bland männen är 9 procent. Även vad gäller trakasserier finns könsskillnader: 17 procent av kvinnorna uppger sig ha utsatts, jämfört med 6 procent av männen.

Långt ifrån alla, bara 7 av 10, känner till var de kan vända sig om de själva eller någon i deras närhet blev utsatt för kränkande särbehandling eller trakasserier under studietiden, vilket är en alltför låg andel. Universitetet är skyldigt enligt lag att ha riktlinjer för vem man ska

Vad menas med kränkande särbehandling?

Med kränkande särbehandling menas handlingar som riktas mot en eller flera personer på ett kränkande sätt.

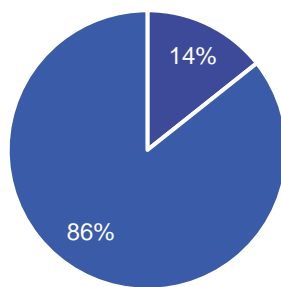
Handlingarna kan leda till ohälsa och medföra att de som drabbas hamnar utanför den sociala gemenskapen. Mobbing är ett exempel på kränkande särbehandling.

Vad menas med trakasserier?

Med trakasserier menas ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det kan handla om kommentarer, nedsättande skämt, gester eller utfrysning.

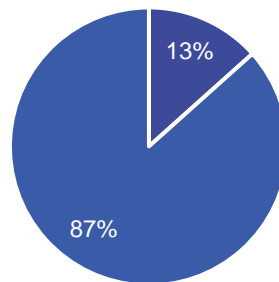
vända sig till om man blir utsatt. Det är dock uppenbart att de inte är kända för många av studenterna.

Har du blivit utsatt för kränkande särbehandling under studietiden?

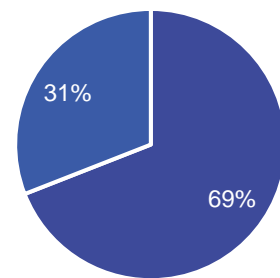
■ Ja ■ Nej

Har du blivit utsatt för trakasserier under studietiden?

■ Ja ■ Nej

Visste du vart du skulle vända dig om du eller någon i din närhet blev utsatt för kränkande särbehandling eller trakasserier under studietiden?

■ Ja ■ Nej

Det har också funnits möjlighet att lämna öppna svar och ge exempel på situationer som man har upplevt under studietiden. Frågan formulerades: "Kan du ge exempel på någon situation under studietiden, då du utsatts för kränkande särbehandling, trakasserier eller någon annan typ av respektlöst beteende eller bemötande?". Anledningen till att vi valde att formulera frågan på det här sättet är att vi ville fånga upp även sådana beteenden och sådant bemötande som inte nödvändigtvis kan kategoriseras som kränkande särbehandling eller trakasserier, rent juridiskt, men som ändå är problematiskt. Totalt 121 av de 881 svarande har valt att ge exempel på den här typen av situationer.

Det framgår av de öppna svaren att det oftast är handledare på verksamhetsförlagd utbildning, och i viss mån lärare på universitetet, som utsätter studenterna för dessa handlingar och beteenden. Men även patienter har behandlat de svarande illa. Betydligt färre exempel handlar om att den svarande blivit illa behandlad eller bemött av sina kurskamrater. Detta går hand i hand med att de allra flesta uppger sig ha blivit bemötta med respekt av sina

kurskamrater (96 procent), medan det är en något lägre andel uppger att detsamma gällt för lärare och handledare (86 procent).

Flera av respondenterna vittnar om en jargong där de blivit bemötta på ett kränkande sätt på grund av sitt kön eller sin hudfärg. Exempel på regelrätta sexuella trakasserier⁶, såsom ovälkommen beröring, förekommer också:

"Jag blev tafsad på av en överläkare".

"Har fått otaliga kommentarer angående mitt utseende."

"En handledare berättade rasistiska skämt"

"På grund av hur jag ser ut är det många som förutsätter att jag inte kan språket".

Det förekommer flera exempel på förutfattade meningar om kön och lämplighet för olika delar av läkaryrket. En del kvinnor får till exempel höra att det är bäst att bli allmänläkare, så de "hinner med familjen". Det är också en del som vittnar om att kvinnor och män ges olika bra förutsättningar att delta aktivt under praktikperioderna.

"Jag fick höra att jag inte kunde bli kirurg pga mitt kön, eftersom det är för komplicerat [för en kvinna]."

"Manliga studenter har ibland premierats i kliniken och fått fler möjligheter att vara involverade tex på operation"

Det förekommer också flera exempel på hur studenter förlöjligats eller kallats glåpord eller nedsättande ord av sina handledare, ofta inför resten av gruppen:

"En handledare kallade mig idiot flera gånger på en vecka"

"En handledare sa rakt i ansiktet mot mig att jag ställde dumma frågor."

"Jag blev kallad 'lilla gumman'"

En person beskriver hur hen tvingats arbeta utan adekvat skyddsutrustning, trots att både handledaren och övrig personal hade tillgång till det och trots att det uppenbarligen behövdes. Handledaren uppges då ha sagt att "det ska du tåla".

Det förekommer vittnesmål från personer som anmält händelser och incidenter, utan att det lett till något. Det förekommer dock också exempel när händelser anmälts och därefter hanterats på ett bra sätt av exempelvis kursledning:

⁶ Sexuella trakasserier är, enligt Diskrimineringsombudsmannen (DO), "ett uttryck för sexuellt uttryck som kränker någons värdighet."

”Jag mailade studentansvarig om händelsen, som vidarebefordrade till chefen. Vad jag vet hände det dock inget mer av det, det var ett känt problem på kliniken men han var för värdefull för deras produktion för att sparkas.”

”Anmälde och fick gott gehör från kursledningen.”

Sammantaget kan konstateras att alltför många läkarstudenter utsatts för oacceptabla beteenden och bemötanden under sin studietid. I vissa fall rör det sig om regelrätt kränkande särbehandling eller trakasserier, i andra fall är det beteenden som kanske inte kan klassas som olagliga, men som ändå är djupt olämpliga och oacceptabla.

Krävs längre period med studiemedel

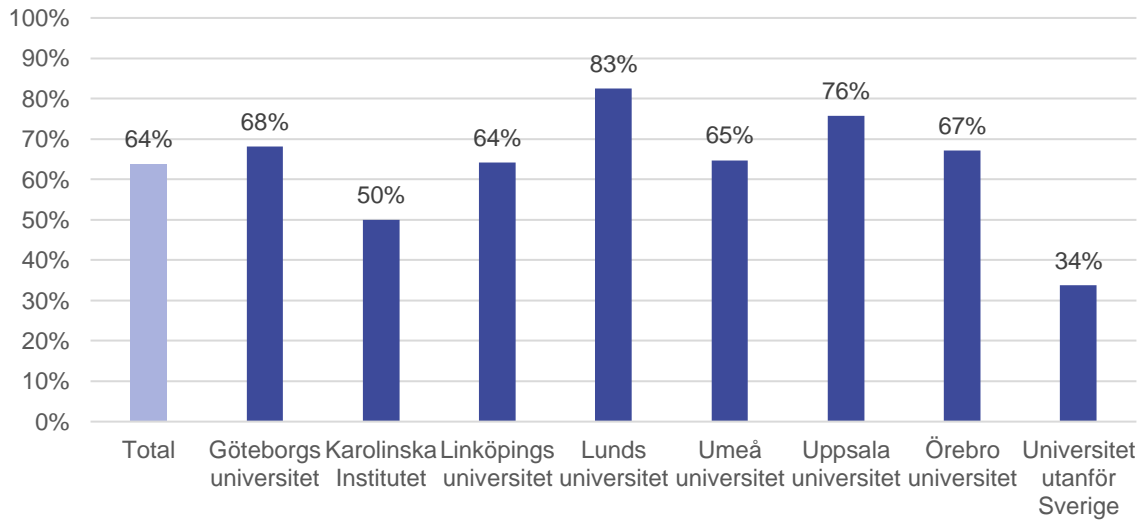
En dryg tredjedel (36 procent) av studenterna hade inte veckor med studiemedel från CSN så det räckte för hela studietiden. Den här problematiken kommer öka framöver, eftersom den nya läkarutbildningen är ett halvår längre än tidigare och därmed exakt sex år lång.

Andelen som inte hade studiemedel så det räcker varierar något mellan de sju svenska lärosätena. Högst är den på Karolinska institutet (KI) där hälften inte hade studiemedel så det räckte. Allra högst är andelen dock bland de utlandsutbildade: i den gruppen är det hela två tredjedelar som uppger att de inte hade tillräckligt många veckor med CSN för hela studietiden.

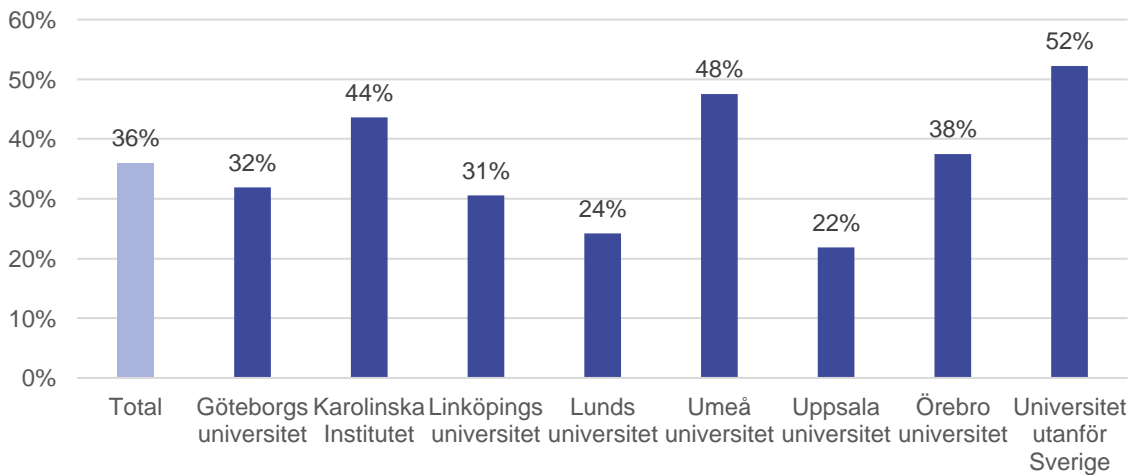
En förklaring kan vara att studenterna på KI samt de utlandsutbildade är äldre än studenterna på övriga lärosäten. Bland alla svarande är det 31 procent som är 30 år eller äldre. På KI är närmare hälften (48 procent) över 30 år och bland de utlandsutbildade är den andelen 44 procent. En förklaring till studenternas högre ålder på KI kan vara att KI antar en relativt stor andel studenter på så kallat alternativt urval, som inte bygger på endast betyg eller högskoleprov. Då spelar erfarenhet och lämplighet en större roll. Att utlandsutbildade är äldre kan bero på att de ofta bidat sin tid och kanske ansökt till de svenska läkarprogrammen vid flera tillfällen, innan de slutligen väljer att istället studera utomlands. Att flytta till ett annat land och bosätta sig där i sex år är ett stort steg att ta, som kanske kräver mer eftertanke än att påbörja studier i Sverige.

Ungefär en av tre (36 procent) av de svarande har varit stressade eller oroliga över sin ekonomi under utbildningen. Bland dem som inte hade studiemedel så det räckte är den andelen dubbelt så hög: 6 av 10 som inte hade studiemedel så det räckte uppger att de känt sig oroliga eller stressade över sin ekonomi under utbildningens gång. I gruppen som hade nog med studiemedel är det bara 1 av 5 som känt sig stressade över ekonomin. Andelen som varit stressade eller oroliga över ekonomin varierar mellan lärosätena. Lägst är andelen vid Uppsala universitet. En aspekt som kan påverka den upplevda ekonomiska stressen vid olika lärosäten är att några av universiteten erbjuder goda möjligheter att söka olika typer av stipendier, medan andra inte gör det.

Räckte dina veckor med studiemedel från CSN för hela studietiden på läkarprogrammet? Andel som svarat ja, per universitet

Andel som varit stressade eller oroliga över ekonomin under utbildningen, per universitet

"I vilken utsträckning har du varit stressad eller orolig över din ekonomi under utbildningens gång?" på en skala från 1–6 där 1 "I mycket låg grad" och 6 "I mycket hög grad". Andel som svarat 4, 5 eller 6.

Nästan alla jobbar som underläkare – hälften utan handledning

Det är väldigt vanligt att läkarstudenter och nyexaminerade läkare arbetar som underläkare innan de får ut sin legitimation. Hela 9 av 10 av de som svarat på enkäten uppger att de arbetat som vikarierande underläkare innan legitimation. Den siffran ser ungefär likadan ut oavsett vilket universitet man studerat på. Däremot är det tydligt att andelen är avsevärt lägre bland utlandsutbildade. Bland dem som har en utländsk läkarexamen har bara hälften vikarierat som underläkare innan examen.

Det är efter nio fullgjorda terminer på läkarprogrammet som läkarstudenter kan börja vikariera som underläkare. För att arbeta som läkare innan läkarlegitimation krävs ett särskilt förordnande att utöva läkaryrket. Reglerna för särskilt förordnande ändrades den 1 februari 2023. De ändrade reglerna innebär att det på sikt, från och med år 2026, kommer krävas att man gått tio terminer i stället för nio. Reglerna innebär även en stor förbättring, nämligen att rätten till handledning för olegitimerade tydliggörs.

Vikten av och rätten till handledning för olegitimerade läkare är något som Läkarförbundet länge argumenterat och arbetat för. Sedan början på år 2023 är det alltså ett lagkrav. I årets enkät tillfrågades de som arbetat som underläkare innan legitimation om de haft tillgång till handledare merparten av tiden som vikarierande underläkare. Oroväckande nog svarar hälften att de *inte* haft det under merparten av tiden. Läkarförbundet har all anledning att fortsätta följa upp om den här siffran har ökat vid nästa mätning.

Analys och slutsatser

En generell slutsats av resultaten i årets enkät är att den svenska läkarutbildningen håller hög och jämn kvalitet. De flesta resultat är mycket bra, eller klart godtagbara, och de flesta resultat är också relativt stabila över tid under den tioårsperiod under vilken enkäten genomförts. För de flesta frågor är det heller inga anmärkningsvärda skillnader mellan de sju svenska universiteten.

Utlandsutbildade ger sin utbildning ett något lägre helhetsbetyg

Årets enkät är den första där utlandsutbildade medlemmar inkluderats i analysen. Även om det är relativt många svarande i denna grupp (98 personer) så går det inte att utifrån enkätens resultat dra några slutsatser om enskilda utländska läkarutbildningar. Personerna i denna grupp har studerat i flera olika länder och vid flera olika universitet.

Det kan konstateras att de utlandsutbildade som grupp ger ett något lägre helhetsbetyg för sin utbildning och sina förutsättningar att arbeta som läkare. De uppger också att de fått sämre förutsättningar till kommunikation och att hantera emotionellt svåra patientsituationer, jämfört med de svenskt utbildade. För patientsäkerhetens skull är det oerhört viktigt att utlandsutbildade läkare kan förvärva dessa kunskaper och förmågor på annat sätt. De flesta europeiska läkarutbildningar är idag sexåriga och legitimeringsgrundande. De som utbildat sig i ett annat EU-land börjar därför arbeta som legitimerade läkare direkt, utan att göra allmäntjänstgöring (AT) först. Däremot kommer de inleda sin specialiseringstjänstgöring med bastjänstgöring (BT). Syftet med BT är dels att öka den kliniska färdigheten, dels att på ett likvärdigt sätt introducera legitimerade läkare, oaktat utbildningsland, till svensk hälso- och sjukvård.

Behövs stärkt kunskap om digitaliseringens möjligheter och begränsningar

Sjukvården har genomgått en snabb digitalisering, som fick extra skjuts av pandemin. Enkätens resultat visar att nyexaminerade läkare är dåligt rustade för detta. Många av dem kommer att arbeta med olika typer av digitala hjälpmedel och arbeta med att till exempel diagnostisera och behandla patienter via exempelvis chatt eller videosamtal. Det är viktigt att universiteten beaktar den snabba tekniska utvecklingen och tränar studenterna även i digital vård. I det nya sexåriga programmet ser vi att nästan alla universitet planerar för att fokusera mer tydligt på e-hälsa, vilket är mycket positivt.

För att utveckla bra digitala lösningar för vården behövs en kraftig förstärkning av kunskapsnivån bland samtliga yrkesgrupper inom vården, inte minst läkare. Det behövs ökade kunskaper om digitaliseringens möjligheter och begränsningar. Med läkare som har djup förståelse och kunskap inom exempelvis informatik kan professionen bättre involveras vid upphandlingar med mera, och på så sätt bidra till att det utvecklas och upphandlas

väsentligt bättre IT-stöd. Detta är något som Läkarförbundet anser är mycket viktigt för att vården ska få tillgång till digitala stöd som är enkla och som underlättar det dagliga arbetet.

Behövs ökade ALF-medel för att råda bot på varierande kvalitet på handledningen

Ett område där det finns stor förbättringspotential är handledningen. De före detta studenterna uppger att det varit väldigt personberoende och varierande kvalitet på den kliniska handledningen. En del handledare är väldigt intresserade och tar sitt uppdrag på stort allvar, medan andra mest ser det som ett nödvändigt ont. Det är mycket viktigt att handledaruppdraget får en ökad status och uppvärderas. Att handleda yngre och blivande kollegor måste ses som en naturlig del av alla läkares vardag. Universiteten och regionerna har ett gemensamt ansvar att säkerställa tillgången på handledare samt att handledarna har den kompetens som krävs för att undervisa läkarstudenter. Tillgång till kompetenta handledare är ett måste för att läkarutbildningen ska fortsätta hålla en hög nivå. Men för att det ska bli verklighet krävs också att läkare har en hållbar arbetsmiljö, där det finns förutsättningar för att handleda studenter. En mycket viktig del i detta är att de så kallade ALF-medlen, som finansierar regionernas del i läkares kliniska utbildning, måste utökas.

Det behövs bättre förutsättningar för forskning

Det är glädjande att studenterna tycker att det fått relativt goda förutsättningar för att forska genom sin utbildning, men den andelen har sjunkit över tid. Här kan lärosätena bli ännu bättre på att skapa förutsättningar och sammanhang som inspirerar till, och möjliggör, för studenter att forska redan under studietiden. Det behövs fler forskande läkare och ju tidigare under karriären som man involveras i forskning, desto bättre. Att det finns läkare som forskar är helt centralt för vårdens utveckling.

Fler behöver ges möjlighet att bedriva förbättringsarbete

En fråga där respondenterna ger ett relativt lågt betyg och där upplevelsen dessutom varierar stort mellan universiteten är förutsättningarna att bedriva förbättringsarbete i sjukvården. Här behöver universiteten lära av varandra och undersöka varför så många som studerat i Linköping har fått goda förutsättningar att bedriva förbättringsarbete, medan så få av dem som studerat vid Uppsala universitet har fått det?

Studiemedelsberättigad tid måste öka när utbildningen blir längre

Läkarförbundet vill se att läkarstudenter får rätt till 280 veckor med studiemedel från CSN, i stället för dagens 240 veckor. 240 veckor motsvarar sex års studier på heltid. Det räcker med andra ord till en läkarutbildning, men har man pluggat och tagit studiemedel en termin eller mer tidigare, så går det inte ihop. Resultaten från enkäten visar på just detta: Redan idag är det mer än en tredjedel av studenterna som inte har studiemedel så det räcker för hela

studietiden på läkarprogrammet. Det är en andel som bara lär öka nu när utbildningen blivit ett halvår längre, och förlängts från 5,5 till 6 år. Det här bidrar till ekonomisk stress och oro för många studenter, vilket riskerar ta fokus från studierna och påverka studieresultaten negativt. Antalet veckor med studiemedel måste anpassas utifrån utbildningens längd. Därför är det oerhört viktigt att antalet studiemedelsberättigade veckor för de som antagits och fortsatt antas till läkarprogrammet förlängs.

Studenterna är nöjda med tempot, men efterfrågar framförhållning

Många har nog en bild av att läkarutbildningen är tuff och har ett högt tempo. Därför är det intressant att en så pass stor andel av studenterna upplevde att arbetsbelastningen är acceptabel. Det här kan ha att göra med läkarstudenternas förväntningar. De vet att det är en krävande utbildning och de justerar sina förväntningar på arbetsbelastning och tempo utifrån de förväntningarna. Det här kan också delvis bero på att respondenterna svarat på enkäten i efterhand. Det kan också konstateras att flera studenter framförallt efterfrågar en större förutsägbarhet och en bättre framförhållning från kursledningens sida.

Krävs åtgärder mot kränkningar och trakasserier

Alldeles för många uppger att de utsatts för kränkande särbehandling eller trakasserier under studietiden. Det är också mycket oroväckande att inte alla studenter uppger att de bemötts med respekt av sina lärare och handledare. De öppna svaren, där respondenterna fått ge exempel, är oroväckande läsning. Exempelen vittnar om att det, på vissa arbetsplatser och bland vissa inom läkarkåren, finns en jargong som inte är acceptabel. Att upprepade gånger bli kallad för idiot av sin handledare, eller att återkommande få höra negativa kommentarer om att ens kön, utseende eller bakgrund skulle påverka ens kompetens eller lämplighet som läkare, ska aldrig accepteras. Flera av exemplen visar också på hur en del läkare tycker att läkarstudenter borde tåla att bli illa behandlade. Här har hela läkarkåren ett stort och viktigt jobb att göra gemensamt. Alla måste bidra till att skapa en respektfull och inkluderande arbetsmiljö. Och lärosätena måste se till att deras riktlinjer för kränkande särbehandling och trakasserier blir kända för alla läkarstudenter.

Metod och datainsamling

Enkäten genomfördes som en webbaserad enkätundersökning. Datainsamlingsperioden var 8 maj–23 maj 2023. Förutom första utskicket den 8 maj skickades även tre påminnelser, varav den sista skickades den 22 maj.

Enkäten skickades till alla medlemmar i Sveriges läkarförbund som tagit läkarexamen under perioden 1 september 2020 och 30 april 2023. Enkäten har skickats både till medlemmar som utbildat sig i Sverige och som utbildat sig vid universitet utomlands.

Totalt 2 413 medlemmar fick enkäten. E-postadresserna hämtades ut Läkarförbundets medlemsregister.⁷ Av dessa var 34 e-postadresser felaktiga. Den totala populationen består alltså av 2 379 medlemmar. Av dessa var det 881 respondenter som besvarade enkäten helt eller delvis, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 37 procent.

Tidigare år har urvalet bestått av de som tagit läkarexamen mellan 1 januari och 30 augusti respektive undersökningsår. Årets undersökning har en längre examensdatumperiod än så (1 september 2020 och 30 april 2023). Skälet till det är dels att få fler svarande per universitet, för att kunna jämföra universiteten med varandra på ett mer tillförlitligt sätt. Dels handlar det om att årets undersökning inkluderar utlandsutbildade, vilket tidigare undersökningar inte gjort. Det kräver också ett längre tidsspann, för att komma upp i ett tillfredsställande antal svarande. Även om de flesta har antingen januari eller september som examensdatum så togs senare delen av år 2020 med också, eftersom den tidigare enkäten skickades till medlemmar med examensdatum fram till 30 augusti 2020. Tanken med urvalet till denna enkät är att ta vid där den förra slutade.

⁷ För de grundutbildningsenkäter som genomförts fram till och med år 2018 har Läkarförbundet fått tillgång till lärosätenas examenslistor, men det är inte längre möjligt sedan GDPR trädde ikraft 2018. Därför har 2023 års enkät, liksom 2020 års, endast skickats till medlemmar i Läkarförbundet.

Bilaga 1. Tabellbilaga

Tabellerna visar jämförelser över tid. Tabell 1–3 visar hur stor andel av de svarande som svarat 4, 5 eller 6 på en graderingsfråga 1–6. Tabell 4 och framåt visar medelvärdet på den sexgradiga skalan.

Tabell 1. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att:

1 "I mycket låg grad" – 6 "I mycket hög grad"

	Andel som svarat 4, 5 eller 6			
	2016	2018	2020	2023
Arbeta som läkare	93%	98%	96%	94%
Söka och kritiskt värdera information	89%	98%	97%	91%
Diagnosticera och behandla vanligt förekommande tillstånd	93%	97%	97%	94%
Kommunicera och förmedla relevant information till patienter och anhöriga	92%	94%	97%	89%
Diagnosticera och inleda behandling av akuta livshotande tillstånd	87%	91%	92%	90%
Samarbeta med andra yrkesgrupper i vårdarbetet	73%	89%	90%	79%
Fortlöpande följa kunskapsutvecklingen inom ämnesområdet	83%	88%	87%	80%
Bedriva forskning	76%	87%	84%	72%
Utöva ett bra ledarskap i vårdarbetet	68%	85%	82%	69%
Hantera emotionellt svåra patientsituationer	76%	84%	86%	72%
Initiera och genomföra hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete	70%	79%	80%	71%
Bedriva förbättringsarbete inom sjukvården	51%	65%	64%	51%

Tabell 2. Hur bedömer du sammantaget:

1 "Mycket låg kvalitet" – 6 "Mycket hög kvalitet"

	Andel som svarat 4, 5 eller 6			
	2016	2018	2020	2023
Kvaliteten på kunskapskontrollerna	78%	85%	88%	81%
Kvaliteten på den kliniska handledningen	82%	68%	80%	80%

Tabell 3. Föreställ dig den perfekta läkarutbildningen i alla avseenden. Ange hur långt ifrån eller hur nära denna perfekta utbildning du tycker att din läkarutbildning låg.

1 "Mycket långt ifrån" – 6 "Kan inte komma närmare"

Andel som svarat 4, 5 eller 6				
	2016	2018	2020	2023
	78%	74%	84%	77%

Tabell 4. I vilken grad tycker du sammantaget att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att arbeta som läkare?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,88	4,95	4,90	4,94	5,02	4,76	4,90	4,88	4,67
2020	4,85	4,55	4,79	4,98	4,73	5,1	4,67	5,47	
2018	4,8	4,8	4,68	5	4,81	4,65	5,04	4,88	
2016	4,96	4,81	4,81	5,26	4,84	5,1	4,84	5,65	
2014	4,83	4,87	4,83	5,01	4,65	4,8	4,88	-	
2013	4,69	4,69	4,69	4,73	4,64	4,68	4,74	-	

Tabell 5. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att bedriva forskning?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,22	4,23	4,42	4,23	4,55	3,89	4,10	4,38	3,91
2020	4,24	3,73	4,44	4,15	4,53	4,03	3,89	5,21	
2018	4,35	4	4,5	4,11	4,62	4,16	4,48	5	
2016	5,06	4,81	4,81	5,7	5	5,15	4,91	5,76	
2014	4,94	4,79	4,84	5,38	4,71	5,04	4,94	-	
2013	4,82	4,78	4,61	5,31	4,71	4,94	4,68	-	

Tabell 6. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att diagnostisera och behandla vanligt förekommande sjukdomstillstånd?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,89	4,89	4,85	5,03	4,99	4,90	4,77	4,88	4,77
2020	4,8	4,8	4,71	4,76	4,73	5	4,44	5,32	4,8
2018	4,75	4,62	4,71	4,64	5	4,7	4,86	4,8	4,75
2016	4,82	4,84	4,68	5	4,7	4,97	4,61	5,59	4,82
2014	4,75	4,82	4,8	4,88	4,6	4,65	4,81	-	4,75

Tabell 7. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att diagnostisera och inleda behandling av akuta livshotande tillstånd?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,69	4,72	4,89	4,60	5,11	4,35	4,81	4,74	4,23
2020	4,61	4,39	4,65	4,22	4,94	4,42	4,94	5,16	
2018	4,56	4,54	4,42	4,46	4,81	4,38	4,9	4,5	
2016	4,66	4,76	4,67	4,82	4,25	4,63	4,61	4,75	
2014	4,38	4,34	4,58	4,43	4	4,05	4,93	-	
2013	4,27	4,19	4,41	4,21	4,14	3,93	4,68	-	

Tabell 8. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att initiera och genomföra hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,09	4,09	4,02	4,29	4,07	4,02	3,76	4,31	4,27
2020	4,08	3,86	3,96	4,51	3,73	4,47	3,44	4,74	
2018	3,98	4	3,6	4,43	3,69	4,35	3,6	4,5	
2016	4,08	3,97	3,89	4,82	3,92	4,02	3,7	5,35	
2014	4,1	4,03	4,08	4,59	3,76	4,35	3,77	-	
2013	3,86	3,84	3,82	4,44	3,79	3,82	3,6	-	

Tabell 9. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att kommunicera med och förmedla relevant information till patienter och anhöriga?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,91	4,89	4,73	5,47	5,19	5,05	5,07	4,87	3,92
2020	5,02	4,82	4,87	5,44	5,04	4,92	4,94	5,32	
2018	4,9	4,58	4,52	5,45	4,84	4,92	5,1	5,5	
2016	5,06	4,81	4,81	5,7	5	5,15	4,91	5,76	
2014	4,94	4,79	4,84	5,38	4,71	5,04	4,94	-	
2013	4,82	4,78	4,61	5,31	4,71	4,94	4,68	-	

Tabell 10. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att hantera emotionellt svåra patientsituationer?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,22	4,06	3,86	5,03	4,57	4,43	4,25	4,00	3,45
2020	4,34	3,96	4	5,02	4,27	4,44	4,33	4,79	
2018	4,15	3,6	3,43	5	4,25	4,41	4,1	5	
2016	4,35	4,03	4,04	5	4,33	4,78	3,94	4,94	
2014	4,17	3,86	4,07	4,63	3,87	4,75	3,9	-	
2013	4,13	3,99	3,81	4,72	3,76	4,65	4,01	-	

Tabell 11. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att samarbeta med andra yrkesgrupper i vårdarbetet?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,41	4,11	4,40	5,04	4,53	4,27	4,63	4,72	3,75
2020	4,54	3,94	4,42	5	4,43	4,61	4,78	5,42	
2018	4,51	3,75	4	5,18	4,37	4,54	5,24	5,66	
2016	4,32	3,69	4,02	5,33	4,52	4,4	3,75	5,65	
2014	4,17	3,79	4,22	5	4,18	3,83	3,87	-	
2013	4,06	3,83	4,01	4,94	4,08	3,82	3,83	-	

Tabell 12. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att utöva ett bra ledarskap i vårdarbetet?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,01	4,03	3,86	4,13	3,98	4,21	4,14	4,03	3,72
2020	4,07	3,92	3,98	4,22	3,92	4,08	4	4,79	
2018	4,12	3,92	3,43	4,61	4,12	4,27	4,43	5,11	
2016	4,03	3,79	3,46	4,6	4,11	4,38	3,83	5,12	
2014	3,9	3,72	3,71	4,2	3,77	4,05	4,05	-	
2013	3,75	3,71	3,54	4,06	3,63	3,72	3,84	-	

Tabell 13. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att söka och kritiskt värdera information?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,92	4,88	4,93	5,27	5,02	4,61	4,79	5,11	4,90
2020	4,94	4,67	5	5,29	4,78	4,86	4,61	5,58	
2018	4,94	4,87	5,1	5,5	4,84	4,46	4,86	5,22	
2016	4,91	4,84	5,11	5,39	4,77	4,65	4,5	5,65	
2014	5	4,74	5,12	5,54	4,85	4,89	4,76	-	
2013	4,81	4,88	4,86	5,25	4,89	4,79	4,32	-	

Tabell 14. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att bedriva förbättringsarbete inom sjukvården?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	3,54	3,27	3,84	4,29	3,40	3,16	3,13	4,06	3,45
2020	3,47	2,94	3,54	4,22	3,27	3,31	2,89	4,47	
2018	3,4	2,9	3,16	4,45	3,16	3,38	2,86	4,77	
2016	3,47	3,35	3,24	4,46	3,11	3,3	3,16	5,06	
2014	3,46	3,22	3,45	4,18	3,23	3,21	3,46	-	
2013	3,27	3,23	3,08	4,21	3,29	3,03	3	-	

Tabell 15. Hur bedömer du sammantaget kvaliteten på kunskapskontrollerna under läkarutbildningen?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,36	4,39	4,37	4,28	4,45	4,39	3,92	4,17	4,89
2020	4,32	4	4,35	4,24	4,31	4,81	3,89	4,47	
2018	4,22	5,75	3,87	4,2	4,32	3,97	4,3	3,9	
2016	4,17	4,23	4,39	4,05	3,91	4,61	3,73	4,59	
2014	4,07	4,02	4,22	4,05	3,87	4,14	4,12	-	
2013	3,85	3,91	4	3,71	3,85	4	3,68	-	

Tabell 16. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att fortlöpande följa kunskapsutvecklingen inom ämnesområdet?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,38	4,27	4,39	4,64	4,52	4,11	3,99	4,50	4,82
2020	4,27	3,96	4,35	4,73	4,27	4,08	3,56	4,95	
2018	4,38	4,42	4,54	4,75	4,12	4	4,48	4,44	
2016	4,5	4,48	4,72	4,7	4,39	4,32	4,13	5,29	
2014	4,47	4,21	4,64	4,9	4,25	4,4	4,3	-	
2013	4,25	4,3	4,27	4,72	4,35	4,37	3,9	-	

Tabell 17. Föreställ dig den perfekta läkarutbildningen i alla avseenden. Ange hur lång ifrån eller hur nära denna perfekta utbildning du tycker att din läkarexamen låg.

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	3,81	4,00	4,02	3,94	4,00	4,22	4,02	3,92	4,03

Tabell 18. Hur bedömer du sammantaget kvaliteten på den kliniska handledningen under läkarutbildningen?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,02	4,25	4,36	4,26	4,29	4,40	4,42	4,03	4,06

Tabell 19. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att diagnostisera och behandla patienter via chatt?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	1,55	1,33	1,52	1,93	1,44	1,40	1,34	1,58	2,06

Tabell 20. I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att diagnostisera och behandla patienter via videosamtal?

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	1,76	1,52	1,81	2,26	1,56	1,58	1,64	1,74	2,18

I vilken grad instämmer du i följande påståenden angående din studietid på läkarprogrammet?

Tabell 21. Min arbetsbelastning under studietiden har varit acceptabel

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,19	4,38	4,34	4,25	4,35	3,98	4,56	3,58	3,77

Tabell 22. Mina lärare och handledare har behandlat mig med respekt

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,74	4,95	4,92	4,91	5,04	4,70	4,87	4,63	3,65

Tabell 23. Mina kurskamrater har behandlat mig med respekt

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	5,40	5,53	5,33	5,52	5,49	5,35	5,48	5,42	5,05

Tabell 24. Kvinnor och män har behandlats jämlikt under studietiden

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,68	4,81	4,82	4,96	4,88	4,52	4,64	4,72	4,00

Tabell 25. Äldre och yngre studenter har behandlats jämlikt under studietiden

	Total	Göteborgs universitet	KI	Linköpings universitet	Lunds universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	Universitet utanför Sverige
2023	4,80	4,99	4,77	4,92	4,93	4,54	4,90	4,83	4,52

Bilaga 2. Enkäten

Kön:

Kvinna

Man

Annat/vill ej
uppges

Ålder:

[Rullista med åldrar]

Vid vilket universitet har du tagit din läkarexamen?

Göteborgs
universitet

Karolinska Institutet

Linköpings
universitet

Lunds universitet

Umeå universitet

Uppsala universitet

Örebro universitet

Universitet utanför
Sverige. Ange land
och universitet.

Jag har inte tagit
läkarexamen

När tog du examen från läkarprogrammet?

År

2023

- 2022
- 2022
- 2021
- 2020 eller tidigare

Månad

[Rullista januari-december]

Har du bytt studieort under din läkarutbildning?

- Ja
- Nej

Om du har bytt studieort, var påbörjade du läkarutbildningen?

- Göteborgs universitet
- Karolinska Institutet
- Linköpings universitet
- Lunds universitet
- Umeå universitet
- Uppsala universitet
- Örebro universitet
- Annat (ange gärna land och lärosäte):

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att:

1= I mycket låg grad och 6= I mycket hög grad

	1	2	3	4	5	6
diagnostisera och behandla vanligt förekommande sjukdomstillstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
diagnostisera och inleda behandling av akuta livshotande tillstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
initiera och genomföra hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att:

1= I mycket låg grad och 6= I mycket hög grad

	1	2	3	4	5	6
kommunicera med och förmedla relevant information till patienter och anhöriga?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
hantera emotionellt svåra patientsituationer?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
samarbeta med andra yrkesgrupper i vårdarbetet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
utöva ett bra ledarskap i vårdarbetet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att:

1= I mycket låg grad och 6= I mycket hög grad

	1	2	3	4	5	6
Diagnostisera och behandla patienter via chatt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Diagnostisera och behandla patienter via videosamtal?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I vilken grad tycker du att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att:

1= I mycket låg grad och 6= I mycket hög grad

	1	2	3	4	5	6
söka och kritiskt värdera information?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fortlöpande följa kunskapsutvecklingen inom ämnesområdet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedriva förbättringsarbete inom sjukvården?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedriva forskning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du forskat under utbildningstiden? (Utöver det självständiga arbetet som ingår i läkarprogrammet)

Ja

Nej

Möjlighet till kommentarer

.....
.....

I vilken grad tycker du sammantaget att läkarutbildningen har gett dig goda förutsättningar för att arbeta som läkare?

1= I mycket låg grad och 6= I mycket hög grad

1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur bedömer du sammantaget kvaliteten på den kliniska handledningen under läkarutbildningen?

1= Mycket låg och 6= Mycket hög

1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Möjlighet till kommentarer

.....

.....

Hur bedömer du sammantaget kvaliteten på kunskapskontrollerna under läkarutbildningen?

1= Mycket låg och 6= Mycket hög

1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Möjlighet till kommentarer

.....

.....

Föreställ dig den perfekta läkarutbildningen i alla avseenden. Ange hur långt ifrån eller hur nära denna perfekta utbildning du tycker att din läkarutbildning låg.

1= Mycket långt ifrån och 6= Kan inte komma närmare

1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Möjlighet till kommentarer

.....

.....

I vilken utsträckning har du varit stressad eller orolig över din ekonomi under utbildningens gång?

1 = i mycket låg grad 6 = i mycket hög grad

1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Räckte dina veckor med studiemedel från CSN för hela studietiden på läkarprogrammet?

Ja

Nej

I vilken grad instämmer du i följande påståenden angående din studietid på läkarprogrammet?

1= Stämmer inte alls och 6= Stämmer helt och hållet

	1	2	3	4	5	6
Min arbetsbelastning under studietiden har varit acceptabel	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mina lärare och handledare har behandlat mig med respekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mina kurskamrater har behandlat mig med respekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvinnor och män har behandlats jämlikt under studietiden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Äldre och yngre studenter har behandlats jämlikt under studietiden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Möjlighet till kommentarer

.....

.....

Har du blivit utsatt för kränkande särbehandling under studietiden?

Med kränkande särbehandling menas handlingar som riktas mot en eller flera personer på ett kränkande sätt. Handlingarna kan leda till ohälsa och medföra att de som drabbas hamnar utanför den sociala gemenskapen.

Ja

Nej

Har du blivit utsatt för trakasserier under studietiden?

Med trakasserier menas ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det kan handla om kommentarer, nedsättande skämt, gester eller utfrysning.

Ja

Nej

Kan du ge exempel på någon situation under studietiden, då du utsatts för kränkande särbehandling, trakasserier eller någon annan typ av respektlöst beteende eller bemötande?

.....

.....

Visste du vart du skulle vända dig om du eller någon i din närhet blev utsatt för kränkande särbehandling eller trakasserier under studietiden?

Ja

Nej